

STEP-projektin tiedote

Pölyttäjähönteiset tukevat maataloustuotantoa

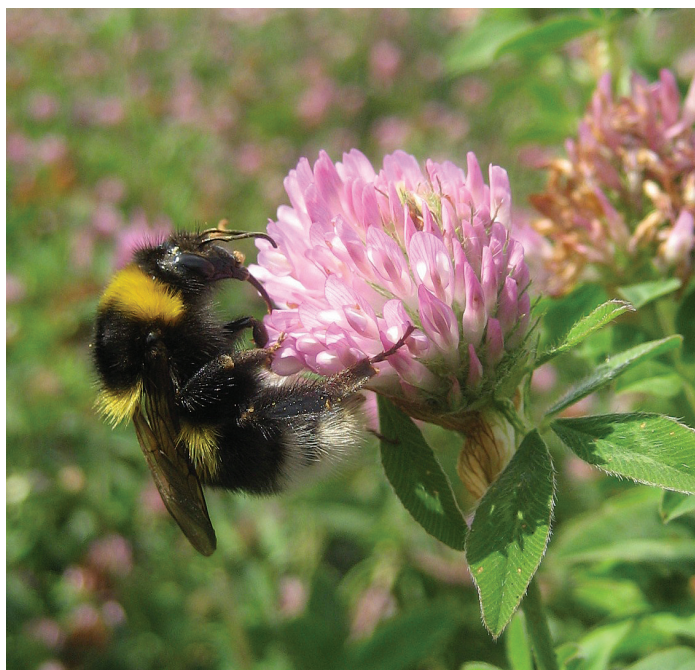
Pölyttäjähönteiset vaikuttavat myönteisesti 150 eurooppalaiseen viljelykasvilajiin (84% kaikista viljelylajeista)

Nämä viljelykasvit ovat osittain tai kokonaan riippuvaisia hönteispölytyksestä

Pölyttäjähönteisten tuottama taloudellinen hyöty on Euroopassa vuosittain noin 22 miljardia euroa

Tarhamehiläisten lisäksi kimalaiset ja muut luonnonvaraiset hönteiset ovat tärkeitä pölyttäjiä

Status and trends of European pollinators
STEP-project
www.step-project.net

Kimalaiset ovat monien viljelykasvien tärkeitä pölyttäjiä.
Kuva Maj Rundlöf

Pölyttäjähönteiset ovat välttämättömiä monien taloudellisesti tärkeiden viljakasvien tuotannolle Euroopassa. Ne kasvattavat satoa ja parantavat sen laatua. (Laatikko 1). Tarhatut mehiläiset tuottavat pölytyspalveluja joillekin viljelykasveille, mutta todennäköisesti tärkeimpiä pölyttäjiä Euroopassa ovat luonnonvaraiset pölyttäjät kuten kimalaiset, muut mesipistiäiset ja kukkakärpäset. Esimerkiksi Englannissa tarhamehiläiset pystyvät pölyttämään vain kolmanneksen pölytystä tarvitsevista viljelykasveista, joten luonnonvaraiset pölyttäjät tekevät suurimman osan työstä.

Laatikko 1: Viljelykasvit, jotka hyötyvät pölyttäjähönteisistä

- Hedelmät ja marjat – omena, appelsiini, tomaatti, päärynä, persikka, meloni, sitruuna, mansikka, vadelma, luumu, aprikoosi, kirsikka, kiivi, mango ja herukat
- Vihannekset – porkkana, sipuli, pippuri, härkäpapu, kesäkurpitsa, tarhapapu, munakoiso, kurpitsa, kurkku ja soijapapu
- Peltoviljelykasvit – puuvilla, rapsi, keltasinappi ja tattari
- Siemenet ja pähkinät – auringonkukka, manteli ja kastanja
- Yrtit – basilika, salvia, rosmariini, timjami, korianteri, kumina ja tilli
- Eläinrehut – sinimailanen, apila ja mesikkä
- Eteeriset öljyt – kamomilla, laventeli ja helokki

Pölyttäjät ovat uhanalaisia

Tarhattujen mehiläisten ja luonnonvaraisten mesipistiäisten määrä on vähentynyt Euroopassa dramaattisesti viimeisten vuosikymmenten aikana. Keskimäärin 16 % tarhamehiläisten yhdyskunnista hävisi eri puolilla Eurooppaa vuosien 1985 ja 2005 välisenä aikana. Tätäkin enemmän mehiläisyhdyskuntia hävisi Englannissa, Saksassa, Tšekissä ja Ruotsissa. Monissa osin Eurooppaa myös luonnonvaraiset kimalais- ja mesipistiäiskannat ovat pienentyneet. Hyönteiskadot johtuvat muun muassa runsaskukkaisten alueiden häviämisestä, tuholaisista ja sairauksista sekä maatalouskemikaalien liikkakäytöstä. Samaan aikaan pölyttäjistä riippuvaisten kasvien viljely on lisääntynyt.

Luonnonvaraiset pölyttäjät kasvattavat satoa ja vähentävät riskejä

- Luonnonvaraiset mesipistiäiset voivat suojata tarhamehiläisten häviämisen aiheuttamilta ongelmilta. Luonnonvaraisia mesipistiäisiä on Euroopassa yli 2500 lajia. Yksittäiseen pölyttäjälajiin kuten tarhamehiläiseen turvautuminen on riskialtista. Jos taudit tai muut tekijät vähentävät tarhamehiläisten määrää, eikä muita pölyttäjiä ole, viljelykasvien tuotanto laskee. Luonnonvaraiset mesipistiäiset tarjoavat "vakuutuksen": ne vähentävät tuotannon vaihteluja vuosien välillä ja toimivat pölyttäjinä kun tarhamehiläisiä ei ole tai ne ovat liian kallis investointi.
- Monille viljelykasveille luonnonvaraiset mesipistiäiset ovat tarhamehiläisiä tehokkaampia pölyttäjiä (esimerkiksi muurarimehiläiset omenalle ja kimalaiset pavuille).
- Kimalaiset pölyttävät myös sellaisia viljelykasveja, joita tarhamehiläiset eivät pysty pölyttämään (esimerkiksi tomaatti, pippuri ja mustikka).
- Muurarimehiläiset ja kimalaiset löytävät ravintoa viljelykasveista kylmässä ja kosteassa säässä eli silloinkin kun tarhamehiläiset eivät pysty lentämään.
- Maatilat, jotka tarjoavat hyvät olosuhteet luonnonvaraisille pölyttäjille, voivat säästää kuluissa, koska niiden ei tarvitse vuokrata mehiläistarhoja.

Miten voit auttaa pölyttäjiä?

- Valitse ympäristötukimuotoja, jotka tukevat luonnonvaraisia pölyttäjiä. Näitä ovat muun muassa niitty- ja kukkakasvien siemenillä perustettavat luonnonhoitopellot ja perinnebiotooppien hoito.
- Käytä maatalouskemikaaleja pölyttäjäystävällisellä tavalla. Pyri välttämään sellaisia tuhoeläinten torjunta-aineita, joiden tiedetään haittaavan pölyttäjiä ja vähennä sellaisten torjunta-aineiden käyttöä, jotka tukahduttavat kukkivia kasveja.
- Jätä viljelemättä runsaskukkaisia alueita, joista pölyttäjät voivat löytää ravintoa ja pesimispaikkoja.
- Sisällytä viljelykiertoon runsaasti kukkivia viljelykasveja (kuten rypsi ja apila) tuottaaksesi enemmän mettä ja siitepölyä mehiläisille ja muille hyönteisille.

STEP eli "Status and trends of European pollinators" (No. 244090-STEP-CP-FP) on eurooppalainen hanke, jonka työ suuntautuu pölyttäjien suojelemiseen ja pölyttäjäpalveluista huolehtimiseen. Voit lukea lisää: www.STEP-project.net

© Designed & printed by **PENSOFT**
<http://www.pensoft.net/projects>

LISÄTIETOJA:

Maatalouden ympäristötuen oppaat:

<http://www.mavi.fi/fi/index/>

[viljelijatuot/oppaatjaohjeet/](http://www.mavi.fi/fi/index/)

[ymparistotuenneuvonnallisetoppaat.html](http://www.mavi.fi/fi/index/)

Suomen Mehiläishoitajien Liitto:

<http://www.hunaja.net/>

Suomen ympäristökeskuksen hanke "Kenttäkokeista uusia keinoja viljelymaiden pölytyspalveluiden ja monimuotoisuuden edistämiseen":

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=377407&lan=fi&clan=fi>

